

POSUDEK

na rigorózní práci Ing. Mgr. Davida Skácelíka

na téma

„Česká národní banka v procesu přistoupení České republiky k Evropské unii“

Předložená práce se zabývá problematikou centrálního bankovníctví a dohledu a regulace bankovní soustavy, přičemž bere na zřetel jak situaci a právní úpravu národní v České republice, tak i přesahy do úrovně komunitární v rámci právního a institucionálního rámce Evropské unie, resp. Evropského společenství.

Autor přistupuje ke zkoumání a zpracování vybraného tématu na velmi dobré odborné úrovni a s přehledem osvědčujícím zvládnutí zkoumané problematiky. Předloženou rigorózní práci člení autor, vedle stručného úvodu a závěru, na celkem šest kapitol rozčleněných dále na menší tématické úseky.

Druhou, historizující kapitolu autor věnuje vývoji centrálního bankovníctví na našem území od začátku 19. století až do měnové odluky v roce 1993. V textu na **str. 10** autor označuje v roce 1948 založenou Investiční banku za jediný peněžní ústav působící v oblasti investičního bankovníctví. Pojem „investiční bankovníctví“, jak je dnes používán, ovšem představuje odlišnou činnost, než k jaké byla Investiční banka zřízena. Mohl by autor blíže vysvětlit tento rozdíl? Na **str. 19** v souvislosti s výkladem o principech činnosti bankovníctví koncem 80. let 20. století autor zdůrazňuje princip „úplného chozraščotu“ (správně má být chozrasčotu). Mohl by autor blíže osvětlit, co tento princip znamenal?

Třetí kapitola práce je věnována České národní bance, zejména právní úpravě jejího postavení a činnosti včetně významného ovlivnění této právní úpravy novelami zákona o ČNB a nálezy Ústavního soudu z počátku tohoto desetiletí. V textu na **str. 27** autor zmiňuje mezi nástroji měnové politiky ČNB jako dvě odlišné položky 1) stanovení úrokových sazeb (diskontní, repo a lombardní) a 2) automatické facility. Mohl by autor blíže vysvětlit, jaký je rozdíl mezi těmito dvěma nástroji a jaké důvody jej vedly k jejich oddělenému uvedení? Na **str. 28** autor uvádí „sankční“ úrokovou sazbu při nedodržení předepsané výše povinných minimálních rezerv „ve výši nyní dvojnásobku, dříve až trojnásobku diskontní sazby“. Mohl by toto své nesprávné tvrzení opravit s přihlédnutím k platnému znění opatření ČNB č. 2/2003? V návaznosti na autorovy úvahy o struktuře nákladů a výnosů ČNB na **str. 31** práce, mohl by autor blíže objasnit svůj výrok, že „dalším možným zdrojem příjmů je ražebné“? K autorem formulované úvaze na **str. 35** o podstatě opatření vydávaných Českou národní bankou, mohl by autor rozvinout svou tezi o „regulačních pravidlech“ a blíže vymezit vztah této kategorie k pojmu „právní předpis“ a „normativní akt“?

Ve čtvrté kapitole předložené práce se autor zabývá měnovým vývojem v rámci evropských integračních struktur, evropskou měnovou unií a jejím institucionálním rámcem. V rámci výkladu o historii evropské měnové integrace na **str. 40** uvádí autor text (druhý odstavce), který

zasluhuje zpřesnění, resp. opravy a vysvětlení (nesprávně uvedený letopočet ustavení Evropské platební unie, objasnění použitého pojmu „vnější konvertibilita platebního účtu“).

Pátá kapitola předložené práce se zaměřuje na budoucí vývoj v České republice v souvislosti s předpokládaným vstupem ČR do Evropské měnové unie. Zabývá se rovněž výhledem na další možné fungování Evropské měnové unie a na obtíže a rizika, kterým evropská měnová integrace čelí a bude čelit v budoucnu.

V šesté kapitole autor rozebírá otázky dohledu nad finančním trhem spolu s otázkou zda a kdy je nebo má být takový dohled vykonáván centrální bankou. Přínosná je autorova analýza institucionálního vývoje dohledu v jednotlivých evropských zemích i reflexe soudobé tendence k integraci dohledu do jednotného orgánu, někdy (stejně jako v České republice) představovaného centrální bankou nebo s centrální bankou úzce propojeného a kooperujícího. Pozornost je věnována také loňskému sjednocení všech složek dozoru nad finančním trhem v České republice do jediné instituce, kterou je Česká národní banka. Jakkoli přínosnou je tato kapitola přinášející řadu zajímavých faktických informací, týkajících se zejména zahraniční úpravy, zůstává přeci jen značně popisnou, bez většího autorova přispění vlastními myšlenkami. Autor se například několikrát dotýká otázky, zda je Česká národní banka vhodným subjektem pro institucionální integraci dohledu nad finančním trhem, aniž by ovšem prezentoval svůj názor, či snad hlouběji proargumentovanou analýzu tohoto problému. V rámci ústní obhajoby by bylo velmi vhodné, aby autor tento nedostatek napravil a k dané otázce se fundovaně vyjádřil.

Sedmá kapitola je věnována očekávanému vývoji právní regulace finančního sektoru zejména v souvislosti se stále se zdokonalující regulací v evropském komunitárním právu. Přínosné jsou opět pasáže poskytující přehled o pravidlech uplatňovaných v jiných evropských zemích (ve vztahu k pojištění vkladů, bankovnímu ombudsmanovi). Na druhé straně je opět poddimenzován (či zcela chybí) autorův vlastní přínos představovaný původními úvahami, hodnocením či náměty ke zlepšení současného stavu právní úpravy. Tento nedostatek není dostatečně kompenzován ani velmi stručným a krátkým závěrem.

I přes některé drobné výhrady uvedené výše lze po obsahové stránce hodnotit předloženou rigorózní práci kladně. Rovněž po formální stránce nelze mít k předložené práci větších výhrad, autor důsledně odkazuje na použité prameny a jeho práce je vybavena přiměřeně rozsáhlým poznámkovým aparátem.

Závěrem lze shrnout, že předloženou rigorózní práci je možno hodnotit jako práci úspěšnou. Autor prokazuje v předložené práci svou obeznamenost se zpracovávanou problematikou, jakož i svou způsobilost k samostatné tvůrčí činnosti, a splňuje tak požadavky kladené na tento typ prací rigorózním řádem. Předloženou rigorózní práci proto lze doporučit k ústní obhajobě, v níž by se autor měl věnovat mimo jiné výše uvedeným konkrétním námětům a dotazům.

V Praze dne 9. května 2007

JUDr. Petr Kotáb
katedra finančního práva a financí PF UK